

1 Ar trebui să mă adresez unei instanțe de drept comun sau unei instanțe specializate (de exemplu unei instanțe cu competențe în materie de litigii de muncă)?

Litigiile de drept civil sunt în mod normal examinate de o instanță de drept comun. Acțiunea trebuie introdusă la o instanță districtuală („tingsrätt”) competentă. Există două instanțe specializate care examinează anumite tipuri de cauze de drept civil, și anume instanța pentru litigii de muncă („Arbetsdomstolen”) și instanța pentru litigii comerciale („Marknadsdomstolen”). Există, de asemenea, anumite instanțe districtuale care soluționează tipuri specifice de cauze. Informațiile cu privire la competența acestor instanțe sunt disponibile la [întrebarea 3 de mai jos](#).

Mai multe informații cu privire la instanțele de drept comun sunt disponibile [aici](#), iar cu privire la instanțele specializate [aici](#).

Anumite litigii de drept civil sunt examinate de organisme care nu sunt în realitate instanțe. Prin utilizarea unei proceduri simplificate, autoritățile de executare pot solicita unei părți să facă o plată sau să întreprindă anumite acțiuni. Deciziile luate de autorități pot fi contestate în fața unei instanțe districtuale. Anumite tipuri de litigii referitoare la chirii sau la contractele de închiriere sunt examinate de instanțe competente pentru chirii sau contracte de închiriere.

2 În cazul în care instanțele de drept comun sunt competente în materie (respectiv acestea sunt instanțele care sunt responsabile de soluționarea unor astfel de cauze) cum pot ști cărei instanțe anume trebuie să mă adresez?**2.1 Există o diferență între instanțele de drept comun „inferioare” și „superioare” (de exemplu instanțe districtuale considerate instanțe inferioare și instanțe regionale considerate instanțe superioare) și, dacă există, care este instanța competentă pentru soluționarea cauzei mele?**

În principiu toate cauzele de drept civil sunt mai întâi introduse în fața instanței inferioare, instanța districtuală („tingsrätt”).

2.2 Competența teritorială (instanța din orașul A sau din orașul B este instanța competentă în ceea ce privește cauza mea?)**2.2.1 Regula în materie de competență teritorială**

Ca regulă generală, o cauză trebuie introdusă la instanța domiciliului pârâtului. O persoană fizică se consideră a fi domiciliată în localitatea în care aceasta este înregistrată în registrul populației. Agenția Fiscală Suedeză („Skatteverket”) poate furniza informații cu privire la localitatea în care este înregistrată o persoană în registrul populației (tel: +46 (0)8 56 48 51 60). În mod normal, se consideră că persoanele juridice au domiciliul acolo unde se află sediul lor social.

De asemenea, este posibil să fie sesizată o instanță suedeză chiar dacă persoana nu locuiește în Suedia. Dacă pârâtul nu are domiciliu, poate fi sesizată instanța în a cărei circumscripție se află acesta sau, în anumite cazuri, instanța în a cărei circumscripție a locuit sau s-a aflat ultima dată. În anumite litigii civile o cauză poate fi introdusă în Suedia chiar dacă pârâtul locuiește în străinătate. Dacă acesta deține o proprietate în Suedia sau a încheiat un contract în Suedia, acest fapt va fi foarte important pentru stabilirea competenței.

În cauzele internaționale este important de reținut că dispozițiile suedeze privind competența instanțelor pot fi aplicate numai acolo unde există competență jurisdicțională suedeză. În majoritatea cazurilor se aplică competența suedeză dacă o instanță suedeză are competență în temeiul dispozițiilor naționale privind competența instanțelor. De asemenea, este necesar în acest context să se ia în considerare orice acorduri internaționale aplicabile. Cele mai importante dintre acestea pentru Suedia sunt Regulamentul Bruxelles I, Convenția de la Bruxelles și Convenția de la Lugano, toate acestea reglementând competența instanțelor dacă pârâtul locuiește într-un stat acoperit de regulament sau convenții. În special, acestea prevăd, de asemenea, că criteriul de stabilire a competenței conform căruia o acțiune referitoare la o obligație de plată poate fi introdusă acolo unde pârâtul deține o proprietate nu se poate aplica în cazul unei persoane domiciliată într-un stat membru sau într-un stat parte la convenție.

2.2.2 Reglementări particulare**2.2.2.1 Când pot alege între instanța din raza teritorială în care pârâtul își are domiciliul (instanța determinată prin aplicarea regulii de bază) și o altă instanță?**

Există anumite norme privind competența care prevăd posibilitatea de a sesiza altă instanță decât cea din localitatea în care locuiește pârâtul. De asemenea, există norme privind conflictul de competență prevăzute în diverse acorduri internaționale, precum Regulamentul Bruxelles I și Convențiile de la Bruxelles și Lugano.

Principalele norme suedeze privind conflictul de competență:

Oricine care a suferit daune poate sesiza instanța în a cărei circumscripție s-a produs fapta prejudiciabilă sau dauna. În principiu, această dispoziție nu se aplică în cazul încălcării unui contract. O acțiune în despăgubiri ca urmare a unei fapte penale poate fi introdusă concomitent cu urmărirea penală a infracțiunii.

Consumatorii pot introduce o acțiune împotriva unui comerciant la propria instanță competentă pentru cereri cu valoare redusă legate de dreptul consumatorilor.

Acțiunile care implică o creanță în temeiul unui contract pot în anumite cazuri să fie introduse la instanța în a cărei circumscripție a fost încheiat contractul. Pe de altă parte, nu există dispoziții în legislația suedeză care să confere competență instanței în a cărei circumscripție urmează să fie executat contractul. O acțiune împotriva unui comerciant având drept obiect un litigiu de natură comercială poate fi introdusă la instanța în a cărei circumscripție desfășoară activitatea comercială.

Acțiunile privind încredințarea unui copil, stabilirea locuinței și drepturile de vizită sunt în mod normal soluționate de instanța în a cărei circumscripție își are domiciliul copilul (a se vedea, de asemenea, secțiunea privind responsabilitatea părintească – Suedia).

Acțiunile privind întreținerea copilului sunt introduse de obicei la instanța domiciliului pârâtului, dar procesele privind paternitatea, cauzele matrimoniale și cauzele privind responsabilitatea părintească (încredințarea copiilor și locuința copiilor) pot fi soluționate, de asemenea, de o altă instanță.

2.2.2.2 Când am obligația să aleg o instanță diferită de cea din raza teritorială în care pârâtul își are domiciliul (instanță determinată prin aplicarea regulii de bază)?

Legislația suedeză cuprinde o serie de norme privind competența exclusivă, conform cărora cauza trebuie introdusă la o anumită instanță. Există, de asemenea, norme privind competența exclusivă stabilite în diferite acorduri internaționale, precum Regulamentul Bruxelles I și Convențiile de la Bruxelles și Lugano. Dacă pentru o acțiune acoperită de oricare dintre aceste norme este sesizată altă instanță decât cea având competență exclusivă, instanța respectivă nu poate soluționa acțiunea.

Principalele norme suedeze privind competența exclusivă:

Majoritatea litigiilor privind proprietatea trebuie soluționate de instanța în a cărei circumscripție se află bunul.

Anumite litigii legate de proprietate trebuie soluționate de o instanță competentă pentru litigiile privind proprietatea („fastighetsdomstol”) sau de o instanță competentă pentru litigii legate de chirii sau contracte de închiriere („hyresnämnd” or „arrendenämnd”). Din nou, aceasta depinde de locul în care se află bunul.

Acțiunile succesoriale pot fi soluționate de instanța domiciliului defunctului.

Litigiile între soți și litigiile privind partajarea bunurilor între soți trebuie soluționate de instanța în a cărei circumscripție locuiește una dintre părți.

În cazul în care litigiul trebuie soluționat de instanța pentru litigii de muncă („Arbetsdomstolen”) sau de instanța pentru litigii comerciale

(„Marknadsdomstolen”), cauza nu poate fi introdusă la instanța de drept comun în a cărei circumscripție își are domiciliul reclamantului.

Pentru majoritatea litigiilor de dreptul mediului, drept maritim și dreptul proprietății intelectuale, există norme speciale care conferă competență unei singure instanțe.

Instanța de al doilea grad de jurisdicție Svea („Svea hovrätt”) este competentă pentru soluționarea anumitor petiții privind executarea hotărârilor unor instanțe străine.

2.2.2.3 Pot părțile însele să atribuie competență unei instanțe care altfel nu ar fi competentă?

Părțile pot încheia un acord conform căruia un litigiu poate sau trebuie să fie soluționat de o anumită instanță. Acesta este cunoscut sub numele de acord de extindere a competenței și trebuie încheiat în scris. Acordul poate stabili că o singură instanță are competență exclusivă. Este posibil, de asemenea, să se convină ca o altă instanță decât cea prevăzută de normele obișnuite să aibă competență. De asemenea, părțile pot desemna mai multe instanțe competente. În principiu, instanța desemnată de părți ca având competență este obligată să accepte o cauză pentru care este sesizată. Totuși, aceasta nu se aplică dacă acordul contravine oricăror norme privind competența exclusivă. Dacă una dintre părți susține că acordul de extindere a competențelor nu este valabil, instanța trebuie să examineze afirmația, având ca urmare faptul că aceasta ar putea să nu aibă competență.

O instanță care în mod normal nu ar avea competență, poate avea competență dacă pârâtul nu susține că acțiunea este examinată de o instanță necorespunzătoare (aceasta este cunoscută sub denumirea de „prorogare de competență tacită”). Această posibilitate nu este valabilă atunci când se aplică normele privind competența exclusivă; instanța trebuie să examineze acest aspect din proprie inițiativă. Totuși, instanța nu va examina automat dacă o cauză a fost introdusă contravenind normei principale, normelor privind conflictul de competență sau unui acord de extindere a competenței. Orice afirmație conform căreia instanța nu are competență trebuie formulată prima dată când părțile depun declarații în cadrul cauzei. Cu toate acestea, dacă pârâtul nu face nicio declarație și instanța trebuie să pronunțe o hotărâre în lipsă, aceasta trebuie să examineze dacă deține competență.

3 În cazul în care o cauză este de competența unei instanțe specializate, cum pot afla cărei instanțe trebuie să mă adresez?

Există două instanțe specializate care soluționează litigii de drept civil; acestea sunt instanța pentru litigii de muncă („Arbetsdomstolen”) și instanța pentru litigii comerciale („Marknadsdomstolen”). Instanța pentru litigii de muncă soluționează litigiile privind relațiile industriale, și anume litigiile legate de relația dintre un angajator și un angajat. Instanța pentru litigii comerciale soluționează cauzele în materie de dreptul concurenței și drept comercial.

Anumite instanțe districtuale („tingsrätter”) soluționează anumite tipuri de cauze civile. Cinci dintre instanțele districtuale suedeze soluționează, de asemenea, cauze de drept funciar și de mediu („mark- och miljödomstolar”). Aceste instanțe soluționează cauze acoperite de Codul de mediu („miljöbalken”) și cauze privind exproprierea și parcelarea terenurilor. Cauzele maritime sunt soluționate de șapte instanțe districtuale care sunt instanțe de drept maritim („sjörättsdomstolar”). Există norme speciale pentru litigiile privind dreptul proprietății intelectuale, în special litigiile referitoare la brevete, care acordă instanței districtuale din Stockholm („Stockholms tingsrätt”) competență exclusivă.

Ultima actualizare: 12/11/2015

Versiunea în limba națională a acestei pagini este administrată de punctul de contact RJE respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Nici RJE și nici Comisia Europeană nu-și asumă nicio răspundere sau responsabilitate în legătură cu informațiile sau datele pe care le conține ori la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.